

Енциклопедија Републике Српске, 1, А–Б,
Академија наука и умјетности Републике Српске,
Бањалука 2017, 783 стр.

Почетком октобра 2017. у Академији наука и умјетности Републике Српске свечано је представљен научној и стручној јавности први том Енциклопедије Републике Српске. На 783 странице двостубачног текста нашле су своје мјесто енциклопедијске одреднице прва два слова азбуке – А и Б.

Како у самом *Предговору* Енциклопедије стоји *Енциклопедија Републике Српске је национална енциклопедија општег типа*. Први корак у остваривању овог енциклопедијског посла било је доношење *Закона о Енциклопедији Републике Српске* ("Службени гласник Републике Српске", број 38/07). Након доношења поменутог закона, Влада Републике Српске је именовала *Уређивачки одбор* (Рајко Кузмановић, предсједник, Винко Богдан, Драго Бранковић, Радован Вучковић, Милорад Додик, Милорад Екмечић, Љубомир Зуковић, Васкрсија Јањић, Милан Јелић, Антон Касиповић, Јасмин Комић, Бранко Милановић, Драгољуб Мирјанић, Раде Михаљчић, Митар Новаковић, Предраг Пузовић, Игор Радојичић, Слободан Реметић, Раде Ристовић, Станко Станић, Жељка Цвијановић, Александар Џомбић и Дренка Шећеров Зечевић – Импресум Енциклопедије), потом су формиране *Централна редакција* (Раде Михаљчић, предсједник, Драго Бранковић, Пантелија Дакић, Васкрсија Јањић, Рајко Кузмановић, Драгољуб Мирјанић, Слободан Реметић и Дренка Шећеров Зечевић – Импресум Енциклопедије) и стручне редакције (за високо образовање, за Војску Републике Српске, за географију, за грађевинарство, геологију и рударство, за демографију и статистику, за дијаспору – кадрови, организација, ресурси, за домаће и међународно право, правне организације и институције, за друштвене науке, за економију, за електротехнику, машинство, електропривреду и индустрију, за етнологију, за здравство и социјално осигурање, за историју, за јавне медије (радио, ТВ, штампа), за језик – лингвистику, за књижевност, за културу и умјетност, за ликовно и графичко уређење, за насељена мјеста, за органе власти, за пољопривреду, шумарство и водопривреду, за правосуђе – у ширем смислу, за предшколско и основношколско образовање, за природно-математичке науке, за саобраћај, везе и информатику, за средње образовање, за спорт, за управу и локалну самоуправу, за цркве и религију).

Након формирања радних и организационих тијела, приступило се усвајању Азбучника, одређивању критеријума за писање одредница, усвајању критеријума за ликовно-графичка рјешења и усвајању коначног изгледа *Енциклопедије*. Године 2014, због повећаног обима послова, као и бржег рјешавања текућих проблема, именован је *Извршни одбор Уређивачког одбора* (Рајко Кузмановић, предсједник, Драго Бранковић, Љубомир Зуковић, Драгољуб Мирјанић и Раде Михаљчић – Импресум Енциклопедије), који брине о континуитету рада на *ЕРС* – прати извршење одлука *Уређивачког одбора*, рјешава различите организационе проблеме, утврђује динамику завршавања пристиглих текстова, прикупља нове текстове и илустративни материјал, те обавља друге послове које му повјери *Уређивачки одбор*.

Први том Енциклопедије Републике Српске, који обухвата слова А и Б, садржи 1.307 одредница, 380 карата и фотографија. Највише је одредница о насељеним мјестима – 343 (26,24%), а затим историјских – 251 (19,20%), из области високог образовања – 132 (10,10%), спорта – 75 (5,74%).

Након дуготрајних разматрања и усаглашавања, Енциклопедија је, према *Предговору*, конципирана као национална енциклопедија општег типа; садржај *ЕРС* одражава историјски развој и савремена збивања на простору Републике Српске; [...] из тих разлога, значајна пажња посвећена је историјским и савременим процесима на простору Републике Српске; [...] у *ЕРС*, у виду посебних одредница, представљена су географска обиљежја Републике Српске – ријеке, језера, планине, области; посебне одреднице имају сва насељена мјеста која, према евиденцији Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске и статусима општина и градова, имају статус села, општинских центара и градова. Заступљене су и одреднице о насељима која су – према попису из 2013. године или стању на терену – опустјела; [...] одредницама о насељеним мјестима придодати су, као њихов саставни дио, текстови о основним школама, предшколским установама, домовима здравља, библиотекама, споменицима културе, вјерским објектима и археолошким локалитетима који се налазе на подручју тог насељеног мјеста. Важније институције Републике имају своје одреднице у *ЕРС*; уведене су посебне одреднице о значајним споменицима културе, средњим школама, самосталним високошколским установама и универзитетима, републичким институцијама, манастирима, самостанима, привредним гранама, спортским савезима као и о неким општим процесима који су утицали на историју Републике Српске; начелно, посебне одреднице имају предсједници Републике Српске, епархијски намјесници, генерали Југословенске народне армије и Војске Републике Српске, команданти већих војних формација Војске Републике Српске, народни хероји, академици, доктори наука, професори универзитета изван Републике Српске који су најмање четири године предавали на универзитетима у Републици Српској, истакнути писци, глумци, сликари, носиоци олимпијских медаља или спортских

ГОРАН Р. БУРАН, *Академија наука и умјетности Републике Српске, "Енциклопедија..."*

признања остварених на међународним такмичењима, носиоци значајних културних признања.

Објављивање првог тома ЕРС омогућиће јавности да у доброј намјери укаже на њене евентуалне недостатке, пропусте и мањкавости, које ће Редакција настојати да отклони. Указивање на могуће чињеничке грешке пружило би могућност да оне буду исправљење у наредним томовима – стоји у Предговору Редакције.